

Marcin Wałdoch¹

Polityka imigracyjna i imigranci w dyskursie publicznym w trakcie wyborów samorządowych w Nowej Zelandii w 2019 roku: analiza porównawcza sytuacji czterech największych miast

STRESZCZENIE Artykuł jest próbą krytycznej analizy dyskursu o imigracji i imigrantach, w czasie kampanii wyborczej do władz jednostek samorządu terytorialnego w czterech największych miastach nowozelandzkich. Analiza skoncentrowana jest na kandydatach na urząd burmistrza w Auckland, Christchurch, Dunedin i Wellington. Postawiono hipotezę, będącą przypuszczeniem, że zagadnienie imigracji w trakcie wyborów samorządowych w Nowej Zelandii w 2019 r. zostało wyparte z dyskursu publicznego wszystkich analizowanych aktorów politycznych, pomimo tego, że imigracja jest jednym z naczelných tematów debaty publicznej oraz jedną z główných determinant, które w przeszłości wpływały w Nowej Zelandii na zachowania wyborcze. W toku prowadzonego badania potwierdzono tak postawioną hipotezę. Hipotezą pomocniczą prowadzonego badania było przypuszczenie, że unikanie zagadnienia imigracji na poziomie polityki lokalnej jest obserwowalne od czasu wyborów parlamentarnych w 2017 r., kiedy do władzy na bazie retoryki antyimigracyjnej doszedł sojusz lewicowej Partii Pracy i prawicowej partii Najpierw Nowa Zelandia. Drugą hipotezą pomocniczą jest przypuszczenie, że lokalne elity polityczne usiłują narzucić społeczeństwu obraz imigracji i imigrantów poprzez kontrolowanie i tworzenie dyskursu, korzystając z zainteresowania opinii publicznej wyborami samorządowymi. Ujawniono takie zjawiska, jak: polityczna poprawność, anatema polityczna i brak wizji polityki imigracyjnej u samorządowców oraz instrumentalizacja zagadnienia imigracji. Badanie to nawiązuje do tradycji badań głosowań tematycznych (*issue voting*).

SŁOWA KLUCZOWE polityka imigracyjna, wybory lokalne, kampania wyborcza, Nowa Zelandia, samorząd, analiza porównawcza, głosowania tematyczne, krytyczna analiza dyskursu

¹ Dr, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Wydział Nauk o Polityce i Administracji, e-mail: waldoch@ukw.edu.pl, ORCID: 0000-0002-8778-1780.

Wstęp

Imigracja stanowi jeden z najgorętszych tematów politycznych w Nowej Zelandii, było tak szczególnie w trakcie kampanii wyborczej do Izby Reprezentantów w 2017 r. Partie polityczne, które doszły do władzy, czyli Nowozelandzka Partia Pracy (New Zealand Labour Party – NZLP) i Najpierw Nowa Zelandia (New Zealand First – NZF) złożyły poprzez swoich liderów obietnicę ograniczenia imigracji, co miało duży wpływ na decyzje wyborcze obywateli o głosowaniu właśnie na te formacje (Wałdoch, 2018, s. 92–115). Pomimo tego wkrótce po objęciu władzy i stworzeniu rządu partie te odeszły od dyskursu antyimigracyjnego oraz od działań, które byłyby wymierzone w ograniczenie napływu imigrantów, fakt zmiany postaw ekipy rządzącej był szczególnie oczywisty w trakcie kampanii wyborczej w wyborach samorządowych w 2019 r. (Walters, 2019a). W podpisanej przez siebie umowie koalicyjnej w 2017 r. Partia Pracy i Najpierw Nowa Zelandia nie zawarły postulatu ograniczenia imigracji, choć zapowiadały to w swej kampanii wyborczej. Richard Bedford i Robert Didham (2018, s. 177–194) dowodzą, że politycy w wyborach 2017 r. do Izby Reprezentantów pomijali temat imigracji, a stosunek elit politycznych do imigracji jest ambiwalentny w Aotearoa, co znajduje odzwierciedlenie w niejasnych kierunkach polityki imigracyjnej państwa. Obecną sytuację można ocenić jako kryzys migracyjny. Wiąże się to z narastającą liczbą wniosków o wize do Nowej Zelandii przy jednocześnie rosnących wciąż cenach nieruchomości oraz wzrastającym obciążeniu infrastruktury, która nie jest dostosowana do tak dynamicznego wzrostu liczby ludności. W Nowej Zelandii polityka imigracyjna stworzyła węzeł gordyjski, imigranci bowiem oprócz tego, że zwiększają presję na infrastrukturę i rynek mieszkaniowy, to są także niezbędni dla gospodarki jako siła robocza (Menon & Greenfield, 2019).

Zaobserwowano, że liczba nowych rezydentów w Nowej Zelandii w połowie 2019 r. była najniższa w ciągu ostatnich dwóch dekad, ale w tym samym okresie liczba wiz pracowniczych osiągnęła za 2018 r. 240 tys. (RNZ, 2019a). Ważne jest, żeby zrozumieć sytuację Nowej Zelandii, gdzie występuje silne napięcie pomiędzy wymogami rynku pracy i przeciążoną w wyniku szybko rosnącej liczby ludności infrastrukturą. Choć eksperci, ekonomiści, podkreślają, że imigracja nie jest jedynym powodem przeciążenia infrastruktury, w tym – kryzysu na rynku mieszkaniowym, nawet jeśli imigranci stają się pierwszą grupą, która jest oskarżana o spowodowanie problemów infrastruktury (Degura, 2019). Pomimo tego, że polityka imigracyjna prowadzona przez Wellington jest skrajnie

pragmatyczna, to od swego zarania była to polityka, która przez dekady była polityką rasistowską (Wałdoch, 2017, s. 149–174), a jej obecny stan nadal nie jest zoptymalizowany. Niektórzy z komentatorów politycznych wciąż określają tę politykę jako rasistowską, szczególnie wobec uchodźców. Głównie dlatego, że wiąże się ona z przyjęciem strategii „związków rodzinnych”, która drastycznie obniża możliwość imigracji uchodźców z Afryki i państw Bliskiego Wschodu, chyba że osoby takie posiadają już członka rodziny na terenie Nowej Zelandii. Takie stanowisko władz Nowej Zelandii jest określane przez działaczy społecznych z Migrant and Refugee Rights Campaign jako stanowisko ksenofobiczne. Działacze ci jednocześnie zapytują publicznie, komu służy taka antyimigracyjna agenda polityczna (McCulloch, 2019). Jak wykazano w *New Zealand Attitudes and Values Survey*, mieszkańcy miast są mniej rasistowscy niż mieszkańcy wsi, a nietolerancja narasta od północy na południe państwa (Saxton, 2019; Volwes, 2005, s. 1134–1139).

Rząd Nowej Zelandii zмага się obecnie z problemem imigrantów przebywających na czasowych wizach, którzy trudnią się pracą nielegalnie, w tym prostytutką. Dotyczy to głównie imigrantów z Chin, Brazylii i Tajwanu (Nicol-Williams, 2019). Badacze pisali o polityzacji zagadnienia imigracji i o fakcie wywoływania przez temat imigracji wysokich emocji wśród wyborców (Bedford, 2003). Zgodnie z *The Global Risk Report 2017* elektorat obawiał się zmian wywoływanych zmianami w polityce imigracyjnej, czego świadomi byli politycy. W Nowej Zelandii tematem związanym z imigracją, który ogniskował uwagę opinii publicznej, była i jest kwestia eksploatacji imigrantów (Shand, 2019) oraz dyskryminacji w sensie prawnym i politycznym tych imigrantów, którzy są osobami z niepełnosprawnościami. Osoby takie w sytuacji, gdy koszty ich leczenia przekraczają kwotę 41 tys. NZD dla płatnika publicznego, są zmuszane do opuszczenia Nowej Zelandii lub stają się osobami osadzonymi w zakładach karnych (James, 2019). Studenci, głównie z Indii, stają się kolejną grupą wykorzystywanych i dyskryminowanych imigrantów w związku z mechanizmami oszustw związanych z tzw. offshoringiem edukacji (Bonnett, 2019a). Poza tym Immigration New Zealand – instytucja, która jest odpowiedzialna za zagadnienia imigracji – przechodzi swoje własne, wewnętrzne problemy. Pracownicy tej instytucji zgłaszają, że pracują pod ogromną presją polityków, którzy wymagają od nich, aby „utrzymywali niską liczbę wydawanych wiz” (Bonnett, 2019b). Pod koniec 2018 r. jednym z głównym zagadnień debaty publicznej stało się podpisanie przez Nową Zelandię *Światowego paktu w sprawie migracji* (*Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration*). Dziennikarze i aktywiści

społeczni podkreślali problem spadającej liczby imigrantów, którym pozwala się na osiedlenie w takich państwach, jak Nowa Zelandia, kiedy liczba imigrantów, a przede wszystkim uchodźców, w skali globalnej rośnie w związku z wojnami i konfliktami zbrojnymi na świecie. Wskazuje się na moralną odpowiedzialność Zachodu, który winien podjąć się rozwiązania problemów imigracji w związku z długą historią kolonizacji, a obecnie dlatego, że to Zachód jest głównym producentem i sprzedawcą broni dla różnych stron konfliktów zbrojnych na świecie. Dlatego dziennikarze oskarżają rząd Nowej Zelandii i polityków nowozelandzkich o zamykanie oczu na problemy imigrantów. Natomiast kraj kiwi wymyka się w tej dyskusji prostym schematom, bo o ile jest to państwo zbudowane według wzorców brytyjskich, o tyle raczej nie można obarczać państwowości nowozelandzkiej odpowiedzialnością moralną za światowy kryzys migracyjny.

Świadectw ważkości zagadnień imigracji nie brakuje. W 2018 r. obserwowano aktywność grup rasistowskich, które zbierały podpisy pod petycją o zahamowanie wstąpienia Nowej Zelandii do paktu migracyjnego ONZ, bazując na hasłach populistycznych i stereotypowych kliszach (Rahman, 2019). Był to wielki kontrast do zagadnienia imigracji w związku z atakami terrorystycznymi w Christchurch w 2019 r. Wielu z zamordowanych muzułmanów miało bliskich za granicą (Bayer, 2019). Niektórzy komentatorzy, jak Michael Reddell, wskazywali na argumenty, że imigracja jest zjawiskiem, które winić należy za wzrost emisji gazów cieplarnianych do atmosfery z Nowej Zelandii oraz które rzutuje na zmiany klimatyczne (Reddell, 2019). Inni wskazywali na pozostałe czynniki negatywne, takie jak niski poziom stanu zdrowia około 10% z pracowników sezonowych w Nowej Zelandii (RNZ, 2019b). Fakt jest taki, że wielu Nowozelandczyków pozostaje w irracjonalnej obawie o „nagły spadek udziału białej części populacji w demografii” (Miles-Mojab, 2019). Zgodnie z tym, co napisał Timothy Hellwig, zagadnienie imigracji jest ważne dla Nowozelandczyków w kontekście wydatków publicznych. To podejście do polityki imigracyjnej ukazuje, gdzie sytuują się partie polityczne i ich adherenci na tradycyjnym, bipolarnym układzie sceny politycznej według osi lewica – prawica (Hellwig, 2014, s. 596–624). W czasie ostatniej kampanii wyborczej do parlamentu Narodowa Partia Nowej Zelandii (New Zealand National Party – NZNP) zaproponowała zredukowanie napływu imigrantów w niektóre rejony mniej zaludnione, poprzez ukierunkowanie do regionów Wyspy Południowej, w tym do Christchurch (Wałdoch, 2018, s. 107). Uchodźcy napływają na prowincję również do takich miejsc, jak dystrykt Marlborough na Wyspie Południowej, gdzie oczekuje się ich integracji z lokalnymi wspólnotami (Trigger, 2019). Jednak wiele lokalnych wspólnot nie zgadza się

z rządową polityką imigracyjną, tak jest też w przypadku mieszkańców Whanganui, gdzie lider maoryski Ken Mair wskazuje, że lokalna wspólnota nie jest gotowa na przyjęcie imigrantów, władze nie uporały się bowiem nawet z problemami, które mają tamtejsi obywatele (Martin, 2019). „Regionalizacja imigracji” powoduje problem nie tylko dla imigrantów, ale także dla pracodawców, którzy poszukują rąk do pracy. Proces ten wygląda w ten sposób, że kiedy imigrant otrzyma pracę w dużych miastach, takich np. jak Auckland lub Wellington, może zostać zmuszony uwarunkowaniami prawnymi do opuszczenia tych miast, a tym samym pracy, jeśli zamieszka na słabo zaludnionych terenach lub w małych miejscowościach ma szansę bowiem na wyższą punktację, ubiegając się o status rezydenta (Chiang, 2019). W tej sytuacji niektórzy Nowozelandczycy starają się pomóc imigrantom poprzez angażowanie się w działania społeczeństwa obywatelskiego, podejmując wolontariat w organizacjach społecznych zajmujących się niesieniem pomocy imigrantom (Mau, 2019). Jak zauważają badacze, obraz medialny imigrantów w największym nowozelandzkim dzienniku *The New Zealand Herald* przedstawiany jest z trzech perspektyw: zysków ekonomicznych, presji wywieranej na infrastrukturę oraz przestępczości. Przy tym imigranci stają się ofiarami dyskursu dehumanizacji. Gazetę tę należy uznać za tytuł umiarkowany i konserwatywny (Media Bias/Fact Check). Polityka samorządowa i jednostki samorządu terytorialnego posiadają wysoką autonomię, zbliżoną do polskich realiów, w stosunku do władzy centralnej, przynajmniej od ostatniej reformy prawa samorządowego w 2002 r. Ponadto to władza samorządowa jest w dużej mierze odpowiedzialna za społeczny, ekonomiczny i kulturalny dobrostan społeczności lokalnych (Brosnan & Cheyne, 2010, s. 23–24). Dokonano tym samo dewolucji władzy, co daje podstawy do rzetelnej analizy polityki i jej wymiarów, takich jak migracja, w przestrzeniach lokalnych. Ważnym czynnikiem dla oceny dyskursu o imigracji jest wiedza o tym, że w Nowej Zelandii imigranci w mniejszym stopniu korzystają z czynnego prawa wyborczego niż pozostali obywatele. Wśród imigrantów zaś czynnikiem wpływającym na pójście do urny wyborczej jest pozostawanie w stałych związkach, takie osoby chętniej biorą udział w głosowaniu niż imigranci, którzy byli singlami lub przeszli rozwód. Ponadto imigranci, którzy przybyli do Aotearoa po 40. roku życia, rzadziej biorą udział w głosowaniu niż młodszy imigranci. Co interesujące w kraju kiwi frekwencja wyborcza jest wyższa na wsi niż w mieście. Dla aktywności politycznej imigrantów ważnym czynnikiem jest poczucie przynależności do wspólnoty, im jest ono wyższe, tym wyższa jest aktywność polityczna (Webster, 2015, s. 8–12).

Hipotezy, metody i teorie

Celem artykułu jest podkreślenie znaczenia procesu imigracji dla polityki lokalnej, szczególnie w czasie kampanii wyborczych w wymiarze samorządowym. Hipotezą jest przypuszczenie, że zagadnienie imigracji w trakcie wyborów samorządowych w Nowej Zelandii w 2019 r. zostało wyparte z dyskursu publicznego wszystkich analizowanych aktorów politycznych, pomimo tego, że imigracja jest jednym z naczelných tematów debaty publicznej oraz jedną z główných determinant, które w przeszłości wpływały w Nowej Zelandii na zachowania wyborcze. Hipotezą pomocniczą prowadzonego badania było przypuszczenie, że unikanie zagadnienia imigracji na poziomie polityki lokalnej jest obserwowalne od czasu wyborów parlamentarnych w 2017 r., kiedy do władzy na bazie retoryki anti-imigracyjnej doszedł sojusz lewicowej Partii Pracy i prawicowej partii Najpierw Nowa Zelandia. Drugą hipotezą pomocniczą jest przypuszczenie, że lokalne elity polityczne usiłują narzucić społeczeństwu obraz imigracji i imigrantów poprzez kontrolowanie i tworzenie dyskursu, korzystając z zainteresowania opinii publicznej wyborami samorządowymi. Próbując zbadać te zjawiska, autor zastosował metodę *desk research* oraz metodę leksykalną (Chodubski, 2006, s. 131), oraz metodę krytycznej analizy dyskursu (KAD), odnosząc się do zmiany języka polityki (Fairclough, 2003, s. 17–28), koncentrując badanie na główných aktorach politycznych w wyborach samorządowych 2019 r. w czterech najludniejszych miastach Nowej Zelandii. Przyjęto, że dyskurs to wszelkie akty komunikacyjne w sferze publicznej, które występują pomiędzy aktorami politycznymi i instytucjami publicznymi, oraz akty komunikacyjne będące odniesieniami w sferze publicznej do życia politycznego (*Leksykon pojęć politycznych*, 2013, s. 83–84). KAD w prowadzonej analizie zastosowany jest zarówno do ukazania kontekstu, jak i struktury dyskursu publicznego przy apriorycznym założeniu o dominującym wpływie polityków poprzez dyskurs publiczny na zachowanie i postawy obywateli wobec szczegółowych polityk publicznych, takich jak polityka imigracyjna. Zakładając, że obywatele stają się jedynie biernymi odbiorcami dyskursu tworzonego przez elity polityczne, w tym przypadku przez lokalnych aktorów politycznych, należy przyjąć, że to właśnie te elity narzucają społeczeństwu narrację o imigracji i imigrantach (van Dijk, 1998). KAD jest taką metodą analizy dyskursu, którą uznać można za eklektyczną, ale wspólnym mianownikiem twórców tej metody, takich jak Ruth Wodak, Norman Fairclough, Teunen van Dijk, Theo van Leeuwen, jest analiza w zasadzie normatywna – ukierunkowana

na zmianę zastanego status quo i ukazująca nierówności społeczne oraz nadużycia władzy poprzez analizę języka, w tym języka polityki, a przede wszystkim języka aktorów polityki. Stąd przyjęto, że podstawą prowadzonego badania w ramach KAD jest przede wszystkim ujęcie van Leeuwena, koncentrujące się na aktorach społecznych (Wodak, 2013, s. XIX–XXXVII). Studium to jest przykładem badania osadzonego w tzw. badaniach nad głosowaniami tematycznymi (*issue voting*) w perspektywie komparatystycznej. W szerokim ujęciu badanie to nawiązuje do teorii krytycznej szkoły frankfurckiej.

Aby rozwiązać postawione hipotezy, przyjęto następujące pytania badawcze: Jakie polityki migracyjne prezentowali lokalni politycy i samorządowcy w trakcie kampanii wyborczej w 2019 r.? W jakim stopniu można afiliować ideologie ze stanowiskami pro- i antyimigracyjnymi? W jaki sposób i co mówili politycy o migracji i imigrantach w czasie kampanii wyborczej w 2019 r.? W jakim stopniu postawy lokalnych aktorów politycznych wobec zmian klimatu korelowały z postawami wobec migracji? W celu uzyskania odpowiedzi na powyższe pytania przeprowadzono analizę KAD tekstów z nowych mediów. Oglądowi badawczemu poddano publikacje internetowe takich tytułów, jak: *Newsroom*, *Stuff*, *Newshub*, *The New Zealand Herald*, *Radio New Zealand*, *Wateea News*, *NewstalkZB*, *Otago Daily Times*, *The Guardian*, oraz strony internetowe i społecznościowe (Facebook) oraz blogi głównych kandydatów w analizowanych wyborach samorządowych. Dobór tytułów prasowych nie był przypadkowy i wiąże się z tym, że prezentują one pełne spektrum ideologiczne. *The New Zealand Herald* jest tytułem konserwatywnym. *Stuff* jest redakcją umiarkowanie konserwatywną. *Newshub*, zdecydowanie liberalną. *Radio New Zealand* jest rozgłośnią publiczną, ale o afiliacji lewicowej. *Wateea News* jest portalem informacyjnym o profilu umiarkowanie konserwatywnym, a portal nawiązuje do tradycji maoryskich i taką prezentuje perspektywę. *NewstalkZB* jest stacją radiową o zasięgu ogólnokrajowym o profilu prawniczym i konserwatywnym. *Otago Daily Times* to gazeta o zasięgu ogólnokrajowym z lokalnymi redakcjami o afiliacjach umiarkowanie lewicowych. Natomiast *The Guardian* jest tytułem liberalnym i lewicowym. Specyfiką nowozelandzką jest to, że wiele ogólnokrajowych rozgłośni lub redakcji posiada lokalne przedstawicielstwa – redakcje, stąd w tytułach ogólnokrajowych znaleźć można informacje lokalne. Autor nie używał żadnego oprogramowania do analizy tekstów, dokonując analizy na tekście zamieszczonym przez wydawcę/autora tekstu. Dodatkowo wykorzystano teksty publikowane na oficjalnych stronach samorządów analizowanych miast i zapisy video z debat pomiędzy głównymi kandydatami. Na stronach mediów

analizowano teksty, które odnosiły się w czasie kampanii wyborczej do imigracji, imigrantów oraz wypowiedzi aktorów politycznych ubiegających się o stanowiska burmistrzów lub radnych w grupie czterech analizowanych miast. Klamrą czasu tego badania jest okres od 1 lipca 2019 r., kiedy oficjalnie otwarto kampanię wyborczą, do 23 października, kiedy ogłoszono oficjalne wyniki wyborów (12 października zakończyło się głosowanie), analizowano jedynie materiał empiryczny z tego okresu historycznego. Jednostką analizy był cały tekst danego artykułu lub wpisu w mediach społecznościowych. Korpus tekstów do analizy składał się z 27 artykułów prasowych, 3 stron internetowych kandydatów na urząd burmistrza oraz z wpisów kandydatów na ich profilach Facebook. Artykuły prasowe dobrano poprzez ich selekcję według okresu historycznego, czyli od 1 lipca do 23 października 2019 r., stosując klucz polegający na poszukiwaniu w korpusie tekstów, które wiązały się zarówno z wyborami, jak i z zagadnieniem imigracji oraz imigrantów. Poszukiwano więc tekstów według słów kluczowych: *wybory, imigracja, imigranci*. W Nowej Zelandii wybory samorządowe odbywają się w drugą sobotę października, co trzy lata po wyborach powszechnych do Izby Reprezentantów (Local Electoral Act 2001). System wyborczy w wyborach samorządowych jest osadzony na delegowaniu do samorządu prawa do wyboru jednej z dwóch ordynacji. Jest to albo STV (system pojedynczego głosu przechodniego), albo FPP (system większościowy) (Hayward, 2016, s. 399). Analizie poddano kampanię wyborczą w czterech największych miastach nowozelandzkich: Auckland, Christchurch, Dunedin, Wellington. Autor nie odnalazł żadnych artykułów naukowych ani monografii na badany temat, ani też literatury pokrewnej. Stanowiska, postawy, zachowania i dyskurs wobec imigrantów i imigracji w wyborach samorządowych w 2019 r. w Nowej Zelandii nie były dotąd przedmiotem analiz naukowych, stąd wnosić należy, że prezentowany artykuł wypełnia w sposób szczątkowy lukę poznawczą. Dlatego też podjęto się analizy na poziomie samorządowym, wyborów samorządowych, a nie parlamentarnych, żeby też ukazać postawy polityków, którzy wcześniej byli aktorami politycznymi na poziomie ogólnokrajowym. Podjęto się też tego zagadnienia pomimo tego, że można przyjąć, iż polityka imigracyjna jest scentralizowana, to od stanowiska społeczności lokalnych oraz lokalnych elit politycznych w nowozelandzkim systemie politycznym zależą bowiem decyzje, które są podejmowane na poziomie centralnym, władza przykłada bowiem uwagę do stanowisk, jakie wobec ważkich spraw przyjmowane są w samorządach.

Analiza

– Auckland

W 2016 r. kandydatem w wyborach samorządowych do fotela burmistrza Auckland był Philip Goff, który ujawniał duży zapał w walce z rosnącą imigracją, chcąc w ten sposób ulżyć przeciążonej infrastrukturze drogowej miasta. Pomimo jego publicznie wygłaszanych obietnic w 2016 r. zagadnienie imigracji zniknęło z wypowiedzi publicznych po wygranych przez niego wyborach (Adams, 2019). Goff był politykiem laburzystowskim, a jego partia jasno wyraziła swoje stanowisko antyimigracyjne w trakcie kampanii wyborczej do parlamentu w 2017 r. Jednak w kampanii wyborczej w 2019 r. Goff startował jako kandydat niezależny. Później ta polityka antyimigracyjna Goffa została porzucona, a komentatorzy pisali: „polityka bieżąca nie jest tym za czym partnerzy koalicyjni Partia Pracy i Najpierw Nowa Zelandia prowadziły kampanię” (Walters, 2019b). Auckland jest najbardziej zróżnicowanym etnicznie miastem Nowej Zelandii. Jak ukazują nowe dane z urzędu statystycznego Nowej Zelandii, do 2038 r. co trzeci mieszkaniec Auckland będzie Azjatą, co piąty Maorysem i co piąty przedstawicielem ludów pacyficznych. W Auckland występuje również zjawisko gett rasowych, całe dzielnice są zdominowane przez jedną grupę etniczną (Saxton, 2019; Stuff, 2019a, 2019b). W miejskim informatorze dla wyborców i kandydatów, który został opublikowany przed wyborami, słowo „migrant” znajduje się tylko jeden raz w tekście, w odniesieniu do prostej informacji o występowaniu migrantów wśród ogółu mieszkańców Auckland, co uznać należy za informację trywialną. Zagadnienie imigracji zaś nie pojawiło się w ogóle jako choćby „ważne zagadnienie”. Jednocześnie Auckland jest miastem dla 180 grup etnicznych (*Pre Election Report*, 2019). Stąd prawdopodobnie Goff nie używał słów takich jak „imigracja” i „imigranci” na swojej oficjalnej stronie internetowej w czasie kampanii wyborczej w 2019 r. i na stronie Facebook (Goff, 2020). Dla dziennikarzy, którzy wykonali badanie wśród około 800 kandydatów do ciał samorządowych w 2019 r., oczywiste było to, że głównym tematem tej kampanii wyborczej były kwestie związane ze zmianami klimatycznymi (Mitchell, Rodriguez & Fyers, 2019). Goff, wypowiadając się w ankiecie dla *Stuff* poprzez którą badano stanowisko kandydatów w lokalnych wyborach wobec klimatu, wykazał postawę proekologiczną (*The Voting Climate*, 2019). Goff, odnosząc się po kampanii wyborczej do kwestii imigracji, stwierdził, że jest: „bezsilny w zahamowaniu

ludzi chcących się osiedlić w mieście”. Burmistrz największego miasta zmienił też swoje stanowisko wobec imigracji, które wyrażał w poprzedniej kampanii, co jasno zakomunikował, mówiąc: „Ludzie przybywający do miasta są wartością, wiele dodają do naszego miasta. Dokładają się do prosperity”. Stwierdził także, że nie ma możliwości wprowadzania wiz do miasta (Satherley, 2020). Innego zdania był w trakcie kampanii wyborczej kontrkandydat Goffa do fotela burmistrza, były polityk Partii Pracy John Tamihere, który komentując idee multikulturalizmu, odpowiedział w trakcie debaty nazistowskim sloganem: „Mówię temu Sieg Heil” (Bateman, 2019). Tamihere nie wziął udziału w ankiecie *Stuff* poprzez którą badano postawy wobec zmian klimatu. W tym układzie politycznym uznać należy, że Goff w kampanii wyborczej 2019 r. prezentował stanowisko proimigracyjne, a Tamihere stanowisko antyimigracyjne. Pierwszy z nich wygrał wybory, uzyskując 180 tys. głosów (48,97%), a drugi przegrał je, uzyskując ponad 80 tys. głosów (21,99%) (Orsman, 2019; *2019 local elections final results – Mayoral candidate total votes by local board/subdivision*). Również słabiej rozpoznawalni kandydaci do fotela burmistrza Auckland nie poruszali w kampanii wyborczej zagadnień związanych z imigrantami lub ogólnie z zagadnieniami migracji (Palmer, Ensor, O’Connor & Harvey, 2019). Poszukując przyczyn takiego stanu rzeczy, należy wskazać, że temat imigracji i imigrantów staje się tematem tabu, który przedstawia się za pomocą metonimii, stąd mówiąc „infrastruktura”, kandydaci rzeczywiście komunikują wyborcom, że podejmą walkę ze skutkami masowej imigracji do Auckland, jednocześnie starając się nie zrażać do siebie wyborców – imigrantów.

– Christchurch

Wybory na urząd burmistrza w największym mieście nowozelandzkiej Wyspy Południowej wygrała była polityczka Partii Pracy Lianne Dalziel, która startowała z lokalnego komitetu o nazwie Best for Christchurch. Zdobyła ona 48400 głosów. Za nią uplasował się Darryll Park z Independent Move Christchurch Forward, który uzyskał 30086 głosów, a trzeci był John Minto z Keep Our Assets Canterbury, uzyskując 9827 głosów (*Christchurch City Council. Declaration Result*). Dla Dalziel jest to trzecia kadencja (Law, 2019), wcześniej obecna burmistrz Christchurch była wieloletnią parlamentarzystką i ministrem ds. imigracji. W lutym 2005 r., ówczesnie jako minister imigracji, zmuszona była do rezygnacji ze stanowiska, ponieważ próbowała zaprzeczyć, że ujawniła mediom faks, który wcześniej przesłała do biura premiera, o dziewczynce ze Sri Lanki deportowanej z Nowej Zelandii do kraju ojczystego, pomimo tego, że była ofiarą

przestępstw seksualnych w domu. Tym samym Dalziel w odbiorze społecznym była uznana za polityka proimigracyjnego. W 2003 r., kiedy była ministrem ds. imigracji, Winston Peters, lider NZF powiedział o niej, że jest „beznadziejną miłośniczką nielegalnych imigrantów” (Coughlan, 2020). Już po zakończonej kampanii wyborczej okazało się, że finansowo Dalziel wspierali chińscy biznesmeni, co wywołało oburzenie jej politycznych przeciwników, tym bardziej że burmistrz usiłowała zataić tożsamość donatorów kampanii, podając jedynie sumaryczną wartość otrzymanych dotacji (RNZ, 2019c). Dalziel wobec zmian klimatycznych wykazywała w czasie kampanii postawę proekologiczną. Uwagę zwraca wręcz jej radykalizm ekologiczny, gdyż okazała się przeciwniczką globalnej wymiany towarów, twierdząc, że należy produkować na miejscu na lokalny użytek i jak najmniej eksportować i importować, żeby zmniejszać tzw. ślad węglowy (*The Voting Climate*, 2019). Christchurch jest miastem o relatywnie niskim stopniu zróżnicowania etnicznego, w 2013 r. spis powszechny wykazał bowiem, że 83,9% mieszkańców zaliczało się do kategorii „Europejczyk”. Największą zaś grupę mniejszości stanowili Azjaci 9,4%, następnie Maorysi 8,5%, z kolei przedstawiciele ludów wysp pacyficznych było 3,1% (*Christchurch City. Cultural diversity*). Wiadomo jednak powszechnie, że Christchurch przykuło uwagę światowej opinii publicznej w kontekście tragicznego zamachu terrorystycznego w marcu 2019 r. dokonanego na wspólnocie muzułmańskiej. Zagadnienie to było żywe także w trakcie kampanii wyborczej, poważnie stawiano pytanie, „czy Christchurch jest stolicą nowozelandzkiego rasizmu”. Przypominano, że przeciwko postawom antyimigracyjnym w mieście odbył się w 2004 r. marsz wspólnoty azjatyckiej na fali oburzenia wobec ataku skinheadów na wietnamskiego studenta. Już wtedy badacze tacy jak Audrey Kobayashi dostrzegali, że politycy w Christchurch usiłują minimalizować w dyskursie problem istnienia rasizmu w mieście (Taonui, 2019). Podobnie jednak, jak i w czasie kampanii wyborczej w Auckland zagadnienie imigracji zostało objęte anatemą. Wśród istotnych tematów w trakcie debaty głównych pretendentów do fotela burmistrza pojawiały się zagadnienia, takie jak: ścieżki rowerowe, stawki za czynsze, emisja gazów cieplarnianych, inwestycje w nowy stadion, jakość wody (Stuff, 2019a, 2019b). Imigracja jest jednak istotnym zjawiskiem w życiu miasta, do 2028 r. będzie ona bowiem odpowiadać za około 1/3 przyrostu ludności w Christchurch. Jednocześnie przewiduje się wzrost napięć społecznych i etnicznych oraz powstawanie gett etnicznych w mieście (McDonald & Walton, 2020). Kandydat, który otrzymał trzeci wynik, czyli Minto, zasłynął w Nowej Zelandii z organizacji w latach 80. akcji antyrasistowskiej (*NZ History*, 2019). Jednocześnie Minto

wykazywał się najsilniejszą postawą proekologiczną, poza tym również zwracał uwagę na problem śladu węglowego, jaki pozostawia eksport żywności z Nowej Zelandii (*The Voting Climate*, 2019). Z kolei Park wykazywał postawę najbardziej umiarkowaną wobec zagadnienia zmian klimatu, bliską postawom konserwatywnym (*The Voting Climate*, 2019).

– Dunedin

Pod względem różnorodności etnicznej Dunedin jest bliskie strukturze etnicznej Christchurch, z 82,5% populacji wskazującej się jako „europejska” i 12,8% Maorysów, 6,1% Azjatów i 3,7% przedstawicieli ludów Pacyfiku (*Dunedin Cultural Diversity. Ethnic groups*, 2019). Swoistą charakterystyką systemu wyborczego Dunedin w odróżnieniu od pozostałych analizowanych miast było korzystanie z metody STV, co powoduje, że nie można podać bezpośredniej liczby głosów oddanych na kandydata. W 2019 r. zwycięstwo wyborcze odniósł Aaron Hawkins, który jest członkiem Partii Zielonych (Green Party) (*Dunedin City Council. Declaration of Result*, 2019). Podczas wyborów parlamentarnych w 2017 r. politycy Partii Zielonych wykazywali stanowisko proimigracyjne, choć w ujęciu ogólnym unikali konceptualizowania swojej polityki imigracyjnej (Wałdoch, 2018, s. 108). Hawkins w 2017 r. wzywał do podniesienia liczby przyjmowanych przez Nową Zelandię uchodźców (Morris, 2017). Było to zgodne z postulatami późniejszych koalicjantów w rządzie po wyborach w 2017 r., zarówno NZLP, jak i NZF oraz Partia Zielonych opowiadały się bowiem za podwyższeniem liczby przyjmowanych uchodźców w związku z kryzysem migracyjnym na świecie. Hawkins tuż po wyborze na urząd podkreślał w wywiadzie dla *NewstalkZB* kwestie polityki ludnościowej, mówiąc, że: „jesteśmy rozwijającym się miastem pierwszy raz od pokoleń, to jest rzecz nie tylko w tym, w jaki sposób uporasz się z nowymi przyjazdami do miasta, ale także w tym, jak poradzisz sobie z tym, jak ludzie przenoszą się z dzielnic do dzielnicy” (*NewstalkZB*). Również Lee Vandervis, kandydat, który był ustępującym burmistrzem i stał się jednocześnie kandydatem z drugim rezultatem nie podejmował zagadnień związanych z imigracją w trakcie swojej kampanii wyborczej (Vandervis, 2019). Hawkins wykazywał postawę proekologiczną w czasie kampanii, wskazując na zagrożenia związane z nagłymi zmianami pogodowymi dla Dunedin (*The Voting Climate*, 2019). Interesujące jest to, że Vandervis w ogóle nie wziął udziału w ankiecie *Stuff*.

– Wellington

Do czasu ostatnich wyborów w Wellington władzę burmistrza miasta dzierżył polityk Justin Lester, który zdobył fotel burmistrza z ramienia Partii Pracy w 2016 r. W 2019 r. przegrał jednak wybory zaledwie 62 głosami z członkiem NZF, Andym Fosterem. Lester uzyskał w wyborach 27302 głosy, Foster zaś 27364. Trzeci wynik uzyskała kandydatka niezależna, Diane Calvert. Zwycięski kandydat nie podnosił w czasie swej kampanii zagadnień związanych z kwestiami imigracji i życia imigrantów w mieście (Foster, 2019). Foster uzyskał publiczne wsparcie swej kandydatury od reżysera *Władcy pierścieni* Petera Jacksona (Desmaris, 2019). Foster wykazywał postawę proekologiczną, ale z krytycznym stanowiskiem wobec dotychczas podejmowanych działań przez rząd centralny i samorząd związanych z przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym. Lester wykazywał postawę radykalnie proekologiczną (*The Voting Climate*, 2009). Podobną postawę wykazywała Calvert, która jednocześnie wskazywała na możliwości, jakie posiada samorząd w kreowaniu polityki ekologicznej (*The Voting Climate*, 2009). Wellington jest drugim po Auckland w Nowej Zelandii miastem pod względem stopnia zróżnicowania etnicznego. 77% społeczności Wellington podawało w 2013 r., że posiada etniczność europejską, 13% maoryską, 10,5% azjatycką i 8% ludów pacyficznych, zaledwie 1,5% z krajów Bliskiego Wschodu (*Wellington Region. Cultural diversity*, 2013). Podczas starć werbalnych przed opinią publiczną temat imigracji nie był omawianym przez kandydatów na urząd burmistrza zagadnieniem (*Stuff*, 2019b). Podobnie było w trakcie debat Lestera z Fosterem w studiu *New Zealand Herald*, gdzie nie poruszono zagadnień odnoszących się do imigracji (*NZ Herald*, 2019a). Jednak wyraziste postawy polityczne wobec zjawiska migracji ujawniały się w czasie kampanii wyborczej. Lester był przez mieszkańców Wellington kojarzony z polityką otwartych drzwi i otrzymywał wiadomości elektroniczne od osób krytykujących jego publiczną afirmację imigracji (*NZ Herald*, 2019b).

Obecność imigrantów w stolicy Wellington jest widoczna, dlatego też wokół nich społeczeństwo obywatelskie prowadzi liczne inicjatywy pozwalające adaptować się do otaczających ich warunków. W Wellington ReBicycle, organizacja charytatywna, która uruchomiła program dla uchodźców, aby pomóc im w nauce jazdy na rowerze, zaoferowała imigrantom – uchodźcom także darmowe rowery, co bardzo pozytywnie wpłynęło na proces adaptacji tych osób w Nowej Zelandii (Ainge Roy, 2019).

Konkluzje

Podsumowując, należy uznać, iż hipoteza stanowiąca przypuszczenie, że zagadnienie imigracji w trakcie wyborów samorządowych w Nowej Zelandii w 2019 r. zostało wyparte z dyskursu publicznego wszystkich analizowanych aktorów politycznych, pomimo tego, że imigracja jest jednym z naczelných tematów debaty publicznej oraz jedną z główných determinant, które w przeszłości wpływały w Nowej Zelandii na zachowania wyborcze, została zweryfikowana pozytywnie. Hipotezą pomocniczą prowadzonego badania było przypuszczenie, że unikanie zagadnienia imigracji na poziomie polityki lokalnej jest obserwowalne od czasu wyborów parlamentarnych w 2017 r., kiedy do władzy na bazie retoryki antyimigracyjnej doszedł sojusz lewicowej Partii Pracy i prawicowej partii Najpierw Nowa Zelandia, hipoteza ta została pozytywnie zweryfikowana. Drugą hipotezą pomocniczą było przypuszczenie, że lokalne elity polityczne usiłują narzucić społeczeństwu obraz imigracji i imigrantów poprzez kontrolowanie i tworzenie dyskursu, korzystając z zainteresowania opinii publicznej wyborami samorządowymi, tej hipotezy nie zdołano zweryfikować.

Ponadto przeprowadzone w poniższym tekście analizy pozwalają na sformułowanie następujących wniosków:

1. W miastach do władzy dochodzili politycy niezależni, jednak głównie o proveniencji laburzystowskiej, polityk związany z NZF oraz z Partią Zielonych, które od 2017 r. kojarzone są z postawami antyimigracyjnymi. Pomimo tego autor nie dostrzegł korelacji pomiędzy ideologiami analizowanych aktorów politycznych a ich postawami wobec imigracji.
2. Obywatele nowozelandzkich miast rozpoznawali, pomimo istniejącej anatemy, stanowiska kandydatów wobec zjawiska imigracji.
3. W związku z pragmatycznym podejściem Nowozelandczyków do problemów politycznych uznać można, że odejście od zagadnień imigracji w dyskursie publicznym związane jest z brakiem możliwości „rozwikłania tego zjawiska”, czyli swoistą akceptacją i przeniesieniem czasu i energii oraz kapitału politycznego na pracę nad skutkami imigracji.
4. W lokalnych kampaniach wyborczych w 2019 r. w czterech analizowanych miastach nie wykazano zjawisk, które potwierdzałyby nasilanie się zjawiska rasizmu, w ujęciu geograficznym, z północy na południe Nowej Zelandii. Tym samym nie potwierdzono zjawiska regionalizacji postaw antyimigracyjnych.

5. Przytoczone fakty wskazują na zwycięstwo politycznej poprawności nad potrzebą pilnego kreowania polityki długofalowej, również w przestrzeniach miejskich w odniesieniu do społeczności imigranckich i imigrantów.
6. Należy wnioskować, iż w lokalnych kampaniach wyborczych w Nowej Zelandii istotną rolę odgrywają podnoszone przez media trendy globalne i to one w głównej mierze kształtują dyskurs o imigracji i imigrantach, choć jego nowozelandzką cechą jest przyjęta obecnie powszechnie zasada politycznej poprawności, która tworzy drugi biegun dla postaw rasistowskich, a obie te postawy paraliżują racjonalną dyskusję o zjawiskach imigracji w największych miastach Nowej Zelandii.
7. Zarysowuje się swoista zależność między postawami antyimigracyjnymi analizowanych aktorów politycznych a ich niechęcią do uczestnictwa w badaniach postaw ekologicznych, która może wskazywać, że istnieje korelacja dodatnia pomiędzy postawami negacjonistycznymi a postawami antyimigracyjnymi. Jednak ta hipoteza wymaga prowadzenia dalszych badań.

Bibliografia

- Adams, G. (2019, 21 sierpnia). Whatever happened to the great immigration debate? *Noted*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.noted.co.nz/currently/currently-politics/whatever-happened-to-the-great-immigration-debate-auckland> [dostęp: 10.12.2019].
- Ainge Roy, E. (2019, 1 września). 'It gave me hope': New Zealand charity gives refugees bikes and teaches them to ride. *The Guardian*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.theguardian.com/world/2019/sep/01/it-gave-me-hope-new-zealand-charity-gives-refugees-bikes-and-teaches-them-to-ride> [dostęp: 20.12.2019].
- Andy Foster for mayor (2019). Pobrano z lokalizacji: <https://www.andyfoster.org.nz/> [dostęp: 20.12.2019].
- Bateman, S. (2019, 18 września). John Tamihere says 'Sieg Heil' in mayoral debate. *Newshub*. https://www.newshub.co.nz/home/politics/2019/09/john-tamihere-says-sieg-heil-in-mayoral-debate.amp.html?__twitter_impression=true [dostęp: 12.12.2019].
- Bayer, K. (2019, 30 lipca). Christchurch mosque shooting: Immigration NZ issues 200 emergency visitor visas to family members. *NZ Herald*. Pobrano z lokalizacji: https://www.nzherald.co.nz/nz/news/article.cfm?c_id=1&objectid=12254028 [dostęp: 15.12.2019].
- Bedford, R. (2003, 1 lipca). New Zealand: The Politicization of Immigration. *The Online Journal of the Migration Policy Institute*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.migrationpolicy.org/article/new-zealand-politicization-immigration> [dostęp: 22.12.2019].
- Bedford, R., Didham, R. (2018). Immigration: an election issue that has yet to be addressed. *Kotoitui. New Zealand Journal of Social Sciences Online*, 13, (2), 177–194.

- Bonnett, G. (2019b, 2 sierpnia). Government's immigration approach called 'harsh and draconian'. *RNZ*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.rnz.co.nz/news/national/395812/government-s-immigration-approach-called-harsh-and-draconian> [dostęp: 15.12.2019].
- Bonnett, G. (2019a, 9 lipca). Immigration NZ 'grey-listing' advisers who make complaints. *RNZ*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.rnz.co.nz/news/national/393954/immigration-nz-grey-listing-advisers-who-make-complaints> [dostęp: 15.12.2019].
- Brosnan, B., Cheyne, C. (2010). Stronger communities? Changing prospects for community-led strategic planning in New Zealand. *Commonwealth Journal of Local Governance*, 7.
- Building Auckland's Future. P. Goff (2020). Pobrano z lokalizacji: <https://www.philgoff.org.nz/> [dostęp: 14.12.2019].
- Chiang, J. (2019, 12 września). Restaurant owner frustrated at Immigration New Zealand: 'Have some emotions'. *RNZ*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.rnz.co.nz/news/national/398613/restaurant-owner-frustrated-at-immigration-new-zealand-have-some-emotion> [dostęp: 18.12.2019].
- Chodubski, A. (2006). *Wstęp do badań politologicznych*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Christchurch City Council. *Declaration of Result*. Pobrano z lokalizacji: <https://ccc.govt.nz/assets/Documents/The-Council/How-the-Council-works/2019-Elections/Christchurch-City-Council-2019-Triennial-Elections-Final-FPP-Result.pdf> [dostęp: 14.12.2019].
- Christchurch City. *Cultural diversity*. Pobrano z lokalizacji: http://archive.stats.govt.nz/Census/2013-census/profile-and-summary-reports/quickstats-about-a-place.aspx?request_value=14758&tabname=Culturaldiversity [dostęp: 14.12.2019].
- Coughlan, T. (2020, 2 stycznia). Time to recall MP's antimigrant rhetoric. *Newsroom*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.newsroom.co.nz/2020/01/02/493288/time-to-recall-mps-anti-migrant-rhetoric> [dostęp: 14.12.2019].
- Dunedin City Council. *Declaration of Result*. Pobrano z lokalizacji: https://www.dunedin.govt.nz/__data/assets/pdf_file/0009/740655/Dunedin-City-Council-2019-Triennial-Elections-Final-STV-Result.pdf [dostęp: 14.12.2019].
- Dunedin Cultural diversity. *Ethnic groups*. Pobrano z lokalizacji: http://archive.stats.govt.nz/Census/2013-census/profile-and-summary-reports/quickstats-about-a-place.aspx?request_value=15068&tabname=Culturaldiversity [dostęp: 20.12.2019].
- Degura, B. (2019, 20 lipca). Reducing immigration won't magically lower house prices, experts says. *Stuff*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/business/property/114322738/reducing-immigration-wont-magically-lower-house-prices-experts-say> [dostęp: 18.11.2019].
- Desmaris, F. (2019, 16 sierpnia). Sir Peter Jackson backs Andy Foster for Wellington mayoralty. *Stuff*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/national/politics/local-body-elections/115055850/sir-peter-jackson-backs-andy-foster-for-wellington-mayoralty> [dostęp: 20.12.2019].
- Detailed report, "Media Bias/Fact Check". *New Zealand*. Pobrano z lokalizacji: <https://mediabiasfactcheck.com/new-zealand-herald/> [dostęp: 2.02.2021.].
- Election 2019: *Final results for the position of Mayor*. Pobrano z lokalizacji: <https://wellington.govt.nz/your-council/elections/local-elections-2019/results/mayor> [dostęp: 20.12.2019].

- Fairclough, N. (2003). „Political correctness”: the politics of culture and language. *Discourse and Society*, 14 (1), 17–21.
- Goff, P. (2020). Pobrano z lokalizacji: <https://www.facebook.com/phil.goff.akld/> [dostęp: 20.12.2019].
- Hayward, J. (2016). Implementing “fair and effective representation”? A review of the local electoral option. *New Zealand Universities Law Review*, 27, (2), 399.
- Hellwig, T. (2014). The Structure of Issue Voting in Postindustrial Democracies. *The Sociological Quarterly*, 55, 596–624.
- James, L. (2019, 22 grudnia). *Brazilian born paraplegic slams NZ immigration rule she says discriminates against disabled*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.tvnz.co.nz/one-news/new-zealand/brazilian-born-paraplegic-slams-nz-immigration-rule-she-says-discriminates-against-disabled-v1> [dostęp: 23.12.2019].
- Karwat, M., Ziółkowski, L. (red.) (2013). *Leksykon pojęć politycznych* (s. 83–84). Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa.
- Law, T. (2019, 12 października), Christchurch mayor Lianne Dalziel holds on for third term. *Stuff*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/national/politics/local-body-elections/116524121/christchurch-mayor-lianne-dalziel-holds-on-for-another-term?rm=a> [dostęp: 14.12.2019].
- 2019 local elections final results – Mayoral candidates total votes by local board/subdivision. Pobrano z lokalizacji: <https://www.aucklandcouncil.govt.nz/about-auckland-council/elections/Documents/2019-local-elections-results-mayoral-candidates-total-votes.pdf> [dostęp: 23.12.2019].
- Local Electoral Act 2001. Pobrano z lokalizacji: <http://www.legislation.govt.nz/act/public/2001/0035/51.0/DLM93301.html> [dostęp: 10.12.2019].
- Martin, R. (2019, 31 lipca). *Meeting halted after iwi leader says city not ready for refugees*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.rnz.co.nz/news/national/395631/meeting-halted-after-iwi-leader-says-city-not-ready-for-refugees> [dostęp: 17.12.2019].
- Mau, A. (2019, 1 września). An unexpected love story we can all have a stake in. *Stuff*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/national/115416922/alison-mau-an-unexpected-love-story-we-can-all-have-a-stake-in> [dostęp: 18.12.2019].
- Menon, P., Greenfield, C. (2019, 28 maja). Plunge in immigration deepens New Zealand labor shortage, chokes businesses. *Reuters*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.reuters.com/article/us-newzealand-economy-immigration/plunge-in-migration-depens-new-zealand-labor-shortage-chokes-businesses-idUSKCN1SX1WI> [dostęp: 23.12.2019].
- Mitchell, C., Rodriguez, F., Fyers, A. (2019, 21 września). *The Voting Climate: Results from Stuff’s survey of council candidates*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/environment/115920107/the-voting-climate-results-from-stuffs-survey-of-council-candidates> [dostęp: 3.12.2019].
- McCulloch, C. (2019, 16 września). Calls for change to ‘racist’ refugee policy. *RNZ*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.rnz.co.nz/news/political/398849/calls-for-change-to-racist-refugee-policy> [dostęp: 12.12.2019].
- McDonald, L., Walton, S. (2020, 11 stycznia). Great southern city: Christchurch in 2030. *Stuff*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/the-press/news/118493753/great-southern-city-christchurch-in-2030> [dostęp: 14.01.2020.].

- Miles-Mojab, D. (2019, 8 sierpnia). New Zealanders' white anxiety needs a democratic outlet. *Stuff*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/national/politics/opinion/114811108/new-zealanders-white-anxiety-needs-a-democratic-outlet> [dostęp: 17.12.2019].
- Morris, C. (2017, 30 stycznia). Raise refugee quota, councilor says. *Otago Daily Times*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.odt.co.nz/news/dunedin/dcc/raise-refugee-quota-councillor-says> [dostęp: 20.12.2019].
- NewstalkZB, Aaron Hawkins: *Positive directions for Dunedin*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.newstalkzb.co.nz/on-air/the-sunday-session/audio/aaron-hawkins-positive-directions-for-dunedin/> [dostęp: 20.12.2019].
- Nicol-Williams, K. (2019, 31 lipca). Immigration sting finds 38 foreigners illegally employed as sex workers across New Zealand. *1news*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.tvnz.co.nz/one-news/new-zealand/immigration-sting-finds-38-foreigners-illegally-employed-sex-workers-across-new-zealand> [dostęp: 21.12.2019].
- NZ Herald (2019a, 26 września). *Wellington Mayoral Debate – Justin Lester and Andy Foster go head – to – head*. Pobrano z lokalizacji: https://www.nzherald.co.nz/national-video/news/video.cfm?c_id=1503075&gal_cid=1503075&gallery_id=212214 [dostęp: 20.12.2019].
- NZ Herald (2019b, 13 sierpnia). „*That’s why 51 Muslims died*”: *Wellington Mayor calls out “racist” local after receiving vile email*. Pobrano z lokalizacji: https://www.nzherald.co.nz/nz/news/article.cfm?c_id=1&objectid=12257992 [dostęp: 20.12.2019].
- NZ History, John Minto – *1981 Springbok tour*. Pobrano z lokalizacji: <https://nzhistory.govt.nz/media/video/john-minto-1981-springbok-tour> [dostęp: 20.12.2019].
- Orsman, B. (2019, 12 października). Phill Goff wins a second term as Auckland Mayor. *The New Zealand Herald*. Pobrano z lokalizacji: https://www.nzherald.co.nz/nz/news/article.cfm?c_id=1&objectid=12275695 [dostęp: 10.12.2019].
- Palmer, S., Ensor, J., O'Connor, B., Harvey, S. (2019, 18 września). Auckland mayoralty: Four lesser – known candidates’ present their ideas. *Newshub*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.newshub.co.nz/home/new-zealand/2019/09/auckland-mayoralty-four-lesser-known-candidates-present-their-ideas.html> [dostęp: 13.12.2019].
- Pre Election Report 2019*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.aucklandcouncil.govt.nz/about-auckland-council/elections/Documents/pre-election-report-2019.pdf> [dostęp: 14.12.2019].
- Rahman, A. (2019, 3 lipca). Your email confirms you are lining up beside the populists and fascists. *The Spinoff*. Pobrano z lokalizacji: <https://thespinoff.co.nz/politics/03-07-2019/your-email-confirms-you-are-lining-up-beside-the-populists-and-fascists/> [dostęp: 15.12.2019].
- Reddell, M. (2019, 4 lipca). Emissions and immigration policy. *Croaking Cassandra*. Pobrano z lokalizacji: <https://croakingcassandra.com/2019/07/04/emissions-and-immigration-policy/> [dostęp: 17.12.2019].
- RNZ (2019c, 19 grudnia). *John Minto calls for investigation over Christchurch mayor Lianne Dalziel political donations*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.rnz.co.nz/news/national/405888/john-minto-calls-for-investigation-over-christchurch-mayor-lianne-dalziel-political-donations> [dostęp: 21.12.2019].

- RNZ (2019a, 17 lipca). *New residents down while temporary visas up*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.rnz.co.nz/news/national/394546/new-residents-down-while-temporary-visas-up> [dostęp: 17.11.2019].
- RNZ (2019b, 18 lipca). *Some RSE workers arriving in NZ in poor health, say employers*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.rnz.co.nz/news/pacific/394631/some-rse-workers-arriving-in-nz-in-poor-health-say-employers> [dostęp: 17.11.2019].
- Satherley, D. (2020, 14 października). Phil Goff 'tempted' to push for an Auckland visa. *Newshub*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.newshub.co.nz/home/politics/2019/10/phil-goff-tempted-to-push-for-an-auckland-visa.html> [dostęp: 3.12.2019].
- Saxton, A. (2019, 15 września). The last Pākehā: how Auckland's superdiversity and ethnoburbs shape racism. *Stuff*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/national/115713304/the-last-pkeh-how-aucklands-superdiversity-and-ethnoburbs-shape-racism> [dostęp: 23.12.2019].
- Shand, M. (2019, 22 grudnia). Migrant worker speaks out against exploitation at rural Reporoa holiday park. *Stuff*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/business/118329341/migrant-worker-speaks-out-against-exploitation-at-rural-reporoa-holiday-park> [dostęp: 21.12.2019].
- Stuff (2019a, 4 września). *Christchurch mayoral debate recap: Spotlight on rates, water and stadium*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/the-press/news/115511145/live-christchurch-mayoral-debate> [dostęp: 19.12.2019].
- Stuff (2019b, 17 września). *Local elections 2019: Watch the Wellington mayoral debate in full*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/dominion-post/news/wellington/115845286/local-elections-2019-watch-the-wellington-mayoral-debate-in-full> [dostęp: 20.12.2019].
- Taonui, R. (2019, 20 czerwca). Is Christchurch the capital of white racism in New Zealand. *waateanews.com*. Pobrano z lokalizacji: https://www.waateanews.com/waateanews/x_news/MjE5ODk/Opinion/-Is-Christchurch-the-capital-of-white-racism-in-New-Zealand [dostęp: 18.12.2019].
- The Global Risk Report 2017*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.weforum.org/reports/the-global-risks-report-2017> [dostęp: 18.12.2019].
- The Voting Climate 2019*. Pobrano z lokalizacji: <https://interactives.stuff.co.nz/2019/09/the-voting-climate/> [dostęp: 3.12.2019].
- Trigger, S. (2019, 29 lipca). Marlborough organisations prepare for first refugee intake. *Stuff*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.stuff.co.nz/marlborough-express/marlborough-top-stories/114492893/marlborough-organisations-prepare-for-first-refugee-intake> [dostęp: 17.12.2019].
- van Dijk, T.A. (1998). Critical Discourse Analysis. W: D. Tannen, D. Schiffrin, H. Hamilton (red.), *Handbook of discourse analysis*, Second draft.
- Vandervis, L. (2019). Pobrano z lokalizacji: <https://leevandervis.com/> [dostęp: 21.12.2019].
- Volwes, J. (2005). New Zealand. *European Journal of Political Research*, 44, 1134–1139.
- Wałdoch, M. (2017). Nowa Zelandia: wpływ czynników globalizacji na rozwój polityki imigracyjnej. *Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny*, 1/(163), 149–174.
- Wałdoch, M. (2018). Wpływ dyskursu o polityce imigracyjnej na wyniki wyborów parlamentarnych 2017 roku w Nowej Zelandii. *Prawo i Polityka*, 8, 92–115.

- Walters, L. (2019a, 17 lipca). Residency applications outstrip lowered targets. *Newsroom*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.newsroom.co.nz/2019/07/17/685824/residency-applications-outstrip-governments-lowered-targets#> [dostęp: 17.11.2019].
- Walters, L. (2019b, 18 września). Let's have a conversation about migration. *Newsroom*. Pobrano z lokalizacji: <https://www.newsroom.co.nz/2019/09/18/814001/lets-have-a-conversation-about-migration#> [dostęp: 17.11.2019].
- Webster, K. (2015). Social capital and voter turnout: The case of the Auckland Supercity. *Journal of African & Asian Local Government Studies*, 3, 3.
- Wellington Region. *Cultural diversity*. (2013). Pobrano z lokalizacji: http://archive.stats.govt.nz/Census/2013-census/profile-and-summary-reports/quickstats-about-a-place.aspx?request_value=14322&tabname=Culturaldiversity [dostęp: 20.12.2019].
- Wodak, R. (2013). *Critical Discourse Analysis. Challenges and Perspectives*. W: R. Wodak (ed.), *Critical Discourse Analysis. Volume I. Concepts, History, Theory*. London: SAGE.

Immigration policy and immigrants in public discourse in 2019 local election in New Zealand: comparative analysis of four biggest cities situation

SUMMARY The paper is an attempt to scrutinize discourse of immigration and immigrants in the light of Critical Discourse Analysis during local election in New Zealand. Four biggest cities were analyzed. The hypothesis of this research was assumption that in the local election in New Zealand in 2019 immigration issue was displaced from public discourse of all analyzed political actors, despite the fact that immigration was one of the main topic of public debate and one of the most important factors that in the past influenced political behavior in New Zealand. This hypothesis was confirmed. Two auxiliary hypothesis were stated. All the research was conducted in the critical theory perspective and to the research of issue voting. Number of political phenomenon occurred, such as: political correctness, political anathema and instrumentalization of immigration issue.

KEYWORDS immigration politics, elections, local elections, electoral campaign, New Zealand, local government, comparative analysis, issue voting, Critical Discourse Analysis

Data przekazania tekstu 24.03.2021; data zaakceptowania tekstu: 10.06.2021.